

Р А З П О Р Е Ж Д А Н Е

гр. София, 16.06.2022 г.

С разпореждане на председателя на Върховния касационен съд от 20 декември 2021 година е образувано тълкувателно дело № 5/2021 година по описа на Общото събрание на Гражданска колегия по въпроса: „Подлежи ли на прекратяване трудовото правоотношение с педагогически специалист, осъден за умишлено престъпление от общ характер, когато това е станало преди влизане в сила на ЗПУО /обнародван в ДВ, бр.79/13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г./ и на разпоредбата на чл. 330, ал.2, т.10 КТ, или в тези случаи съгласно § 27, ал.1 на ПЗР на ЗПУО правото на лицето да заема длъжността се преценява според действалите в отменения Закон за народната просвета изисквания за заемане на съответната длъжност?“

С предложение до председателя на Върховния касационен съд, след проведено подготвително заседание на комисията по тълкувателното дело на 18.01.2022 г., определена за изготвяне на проект за тълкувателно решение, при преценка допустимостта на предложението с Определение № 60323 от 07.12.2021 г. по гр. дело № 4121/2021 на ВКС, IV г.о., с което съставът е предложил на основание чл. 292 ГПК приемане на тълкувателно решение, счете, че поставеният въпрос се решава противоречиво в практиката на състави на Върховния касационен съд.

Според **едното становище**, споделено в решение № 116 от 25. 10. 2018 г. по гр. д. № 4760/2017 г. на III г.о. и решение № 145 от 27. 11. 2018 г. по гр. д. № 527/2018 г. на III г.о., в хипотезата на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ, работодателят има правомощието да прекрати без предизвестие трудово правоотношение с педагогически специалист по смисъла на Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО), който е осъден за умишлено престъпление от общ характер с влязъл в сила съдебен акт (присъда, одобрено от съда споразумение, решение по чл. 78а НК), независимо от реабилитацията по право по чл. 86 НК и реабилитацията по съдебен ред по чл. 87 НК. Съдебните състави са обосנוвали извода, че новата норма на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ се прилага освен за нови трудови правоотношения, възникнали след влизането ѝ в сила, и за заварени трудови правоотношения, включително когато съдебният акт (присъда, решение по чл. 78а НК или споразумение, одобрено от наказателния съд) е породил правни последици преди 01. 08. 2016 г. (датата на влизане в сила на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ вр. с чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО). Прилагането на прекратителното основание по чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ е изключено от

приложното поле на § 27, ал. 1 ПЗР на ЗПУО. Това преходно правило се отнася до други условия за заемане на педагогически длъжности, които новият закон изменя (условията в чл. 213 и чл. 214 ЗПУО), но не касае основанията за несъвместимост по чл. 215, ал. 1 ЗПУО.

Според **другото становище**, застъпено в решение № 105 от 20. 09. 2018 г. по гр. д. № 2778/2017 г. на III г.о., даденото разрешение на правния въпрос е в противоположния смисъл. В горесцитираното решение е посочено, че фактическият състав на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ вр. с чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО включва два основни елемента: служителят, чието трудово правоотношение се прекратява, да има качеството на педагогически специалист по смисъла на ЗПУО, и педагогическият специалист да е осъден за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията, постановена по реда на чл. 86 – чл. 87 НК. Направен е изводът, че новото изискване за заемане на длъжност на педагогически специалист в чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО и съответстващото му основание за уволнение по чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ, се прилагат за трудови договори, сключени след 01. 08. 2016 г. и за съществуващи трудови правоотношения с педагогически специалисти, чиито осъждания са факт, осъществил се след 01. 08. 2016 г. За осъждания на педагогически специалисти преди 01. 08. 2016 г., е приложим §27, ал. 1 ПЗР ЗПУО, според който се преценяват условията за заемане на педагогическата длъжност, действали по отменения ЗНП и ППЗНП към момента на осъждането.

При наличието на горепосочената формирана противоречива практика на ВКС по правния въпрос, комисията намира предложението за постановяване на тълкувателно решение от ОСГК на ВКС, обективизирано в Определение № 60323 от 07. 12. 2021г. по гр. д. № 4121/2021г. на Четвърто гражданско отделение на ВКС, за допустимо и предложи на ОСГК на ВКС редактиране на формулирания въпрос, на основание т. 7. 3 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС, в следния смисъл: **Подлежи ли на прекратяване трудовото правоотношение с педагогически специалист, осъден за умишлено престъпление от общ характер, когато осъждането е станало преди влизане в сила на чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО (обн. ДВ, бр. 79/13. 10. 2015г., в сила от 01. 08. 2016г.) и на разпоредбата на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ (обн. ДВ, бр. 79/13. 10. 2015г.), и приложим ли е в тази хипотеза § 27, ал. 1 ПЗР ЗПУО?**

След проведено закрито заседание на 09.06.2022 г. на ОСГК по т.д. № 5/2021 г. се прие въпросът, предмет на тълкувателното дело, да бъде със съдържание, предложено от комисията.

На основание чл. 7.3, чл. 8.1 и чл. 8.2 от Правилата за приемане на тълкувателни решения на ОСГК, ОСТК и ОСГТК на ВКС и предложението на комисията следва да се изпратят покани до лицата по чл. 129 ЗСВ, които могат да представят становища в указания срок и да присъстват в насрочено открито съдебно заседание по тълкувателното дело, като следва да бъде насрочено открито заседание на Общото събрание на Гражданска колегия на ВКС, на което да се изслушат становищата на гостите по въпроса на тълкувателното дело, и закрито заседание, на което да се

обсъди и гласува докладът на комисията по делото, определена с разпореждането за образуване на тълкувателното дело.

С оглед на гореизложеното

РАЗПОРЕЖДАМ:

I. НАСРОЧВАМ т.д. № 5/2021 г. на ОСГК за открито и закрито заседание на **10.11.2022 г. от 14.00 ч.**, за когато да бъдат уведомени всички съдии от Гражданската колегия на Върховния касационен съд.

II. Да бъдат изпратени покани за участие в откритото заседание, като се приложат и копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на тълкувателното дело, от Определение № 60323 от 07. 12. 2021 г. по гр. д. № 4121/2021 г. на Четвърто гражданско отделение на ВКС, и извлечение от протокола от заседанието на 09.06.2022 г. по т.д. № 5/2021 г. на ОСГК за представяне на становища до главния прокурор, министъра на правосъдието, председателя на Висшия адвокатски съвет, омбудсмана на Република България, ръководителите на секциите по публичноправни науки и на секциите по гражданскоправни науки към Института за държавата и правото при Българската академия на науките, ръководителите на Катедра „Гражданскоправни науки“ и Катедра „Трудово и осигурително право“ при Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, ръководителите на катедрите по гражданскоправни и публичноправни науки при Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство, ръководителите на Катедра „Публичноправни науки и публичен мениджмънт“ и Катедра „Гражданскоправни науки“ при Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, ръководителя на Департамент „Право“ в Нов български университет, програмните координатори по публично право и по частно право към Центъра по юридически науки при Бургаския свободен университет, ръководителя на Катедра „Правни науки“ при Юридическия факултет на Варненския свободен университет, **в срок до 10.10.2022 г. по въпроса:**

Подлежи ли на прекратяване трудовото правоотношение с педагогически специалист, осъден за умишлено престъпление от общ характер, когато осъждането е станало преди влизане в сила на чл. 215, ал. 1, т. 1 ЗПУО (обн. ДВ, бр. 79/13. 10. 2015г., в сила от 01. 08. 2016г.) и на разпоредбата на чл. 330, ал. 2, т. 10 КТ (обн. ДВ, бр. 79/13. 10. 2015г.), и приложим ли е в тази хипотеза § 27, ал. 1 ПЗР ЗПУО?

III. Да бъдат изпратени покани, като се приложат копия от настоящото разпореждане, от разпореждането за образуване на

тълкувателното дело, от Определение № 60323 от 07. 12. 2021г. по гр. д. № 4121/2021г. на Четвърто гражданско отделение на ВКС и извлечение от протокола от заседанието на 09.06.2022 г. по т.д. № 5/2021г. на ОСГК и на председателите на апелативните съдилища, на окръжните съдилища и на Софийския градски съд – за изразяване на становище по посочения въпрос в гореуказания срок.

Разпореждането да се публикува на външния и на вътрешния сайт на съда, секция „Тълкувателни дела“.

ЕВГЕНИЙ СТАЙКОВ
ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД:
/Съгл. заповед № 560/31.05.2022 г. на
председателя Галина Захарова/